

Beyaz Zambaklar Ülkesi Dolayısıyla

SNELMAN - KÖY DOKTORU ANTON ve KÖYLÜLER (5)

O günkü Finlandiya'da halka, İtilen, kakılan, horlanan ve devlet dairelerinde azarlanan ayyaş, tembel, kaba, açgözlü olarak bakılıyor ve aşağılanıyordu. Fakat Snelman halka böyle bakmıyordu. Halkı bir cevher olarak görüyor, işlenirse halkın mücevher olacağı inancıyla bataklıklar ülkesi olan Finlandiya'yı büyük bir aile olarak görüyor, yılmadan, yorulmadan Anadolu tabiriyle demir çarık, demir asa halkı uyandırmak için dolaşıyordu. Ve elitlere de: **"Fin halkının fakir oduncusu, işçisi, dul çamaşırıcı kadınları ile, bütün fertleriyle sizin küçük kardeşleriniz olduğunu unutmayın. Halkımızın cehaleti, kabalığı, ayyaş ve ahlaksız hayat tarzı, hastalıkları ve fakirliği bizim utancımızdır, suçlusu biziz."** diye bürokrasiye ve elitlere ateş püskürüyordu. Snelman'ın bu çığıllıkları karşılıksız kalmadı.

Halkla iç içe olan birçok öğretmen, din adamı ve Doktor Snelman'ın fikir ve düşüncelerini paylaşarak seslendirmeye başladılar, hatta köylerde gönüllü olarak görev yapmaya talip oldular. Bunların başında köy papazı Luca McDonald'tan sonra, köy doktoru Anton da köyde gönüllü olarak görev yapmaya talip oldu. Köy doktoru Anton'un köylü hakkındaki izlenimleri:

"Başlangıçta köye gitmekten korktum. Ve sonra da kendi adıma ve bütün insanlık, toplum ve sözde uygarlık adına utandım. Ve düşünmeye başladım. Kentlerde ve kentlerin lüks semtlerinde tiyatro, müzik, ressamlar ve yazarlar ve bilim akademisyenleri varken burada milyonlarca insan iki ayaklı domuzlar gibi pislik içinde cehennem hayatı yaşıyor. Bir kulübeye giriyorsun kızıl hastalığına yakalanmış üç çocuk toprak zeminde yatıyor, altında yatak, yorgan yok. Doğum sancısı çeken anneleri de çocuklarının yanına uzanmış. Sarhoş ve umutsuz baba bir köşede oturuyor. Kendisine, Utanmıyor musun? Evinde bu kadar acı yaşanırken sen ayyaş gibi içmişsin!" dediğimde, mırıldanarak: ` Sen de burada yaşarsan içmeyi bırak, boğlursun. Bizim yaşadıklarımızı yaşayan insanların içmemesi mümkün mü?" diye cevap verdi.

"Bu kulübeden çıktım hemen yanındaki diğer kulübeye girdim orada da farklı bir manzara karşıma çıktı. Kan öksüren anne verem hastalığının

son aşamasını yaşıyor. Halsizlikten başını bile kaldıramadan yerde yatıyor. Sarıhumması baba bilinçsizce sayıklıyor. İki de toprak zeminde bir yığın eski püskü bezler üzerine uzanmışlar, evde karyola yok. Hasta anne – babanın yanında emekleyen iki küçük kız çocuğunun birisi bir, diğeri 3 yaşında. Çocuklar canlı birer iskeleti andırıyor.

Komşuların hiç biri birbirini umursamıyor. Hepsi birbirinden dertli. Hepsinin kendisine yetecek kadar fazlasıyla derdi var zaten. Açlık, hastalık sefalet. Hükümetin gönderdiği doktorlar ise çocuklara aşı bile yapmıyorlardı. **“Bırakın ölsünler, aç insan sayısı daha az olur.”** diye büyüklere yardımcı oluyorlardı.

Nerede ise her kulübede frengi, verem, göz iltihabı, dropsi, kanser vs hastalıklardan muzdarip insanlar yığını yaşıyordu köylerde.

İşte bu köy manzaralarına duyarsız kalamayan Snelman ve Snelman'ın arkadaşları köy papazı Luca McDonald, köy doktoru Anton'un gün geçtikçe sayıları artmaya başladı. Snelman başta olmak üzere onun fikirlerini paylaşan fikirdaşları: **“ Ülke nüfusunun büyük bölümünün cahil, ve kaba olduğunu görmek ve buna tahammül etmek utanç verici bir durumdur. Eğitilmiş olan herkes bu durumdan sorumludur. Bu ülkeye zarar kaba, cahil, eğitimsiz diye horladığımız halk yığınlarından değil, para için her şeyi yapma dürtüsü ile kısa sürede ve kolay yoldan zenginleşme ihtirası içinde olan elitlerden gelmektedir.”** diyerek buldukları yerlerde fütursuzca seslerini yükseltmeleri köylüler ve halk kesiminde büyük ilgi uyandırdı.

Snelman ve arkadaşları köy papazı Luca ve köy doktoru Anton yaptıkları iş karşılığında halktan övgü, alkış, takdir herhangi bir maddi ve manevi karşılık beklemezsiniz tam aksine ağır bedeller ödeyerek karanlık köşelerde canlı kandiller olarak etraflılarına ışık saçmaya devam ettiler. Köy Papazı Luca'nın **“ Köy Papazı'nın Kitabı”** ile Dr. Anton'un **“ Köy Doktorunun Anıları”** kitapları **“ Güneşin Kitapları”** olarak halk arasında yoğun ilgi gördü. Ve bu kitaplar halkı okumaya karşı ilgiyi artırdı. Evlerde topluca kitap ve gazete okuma, bulaşıcı hastalık gibi yayılmaya başladı. O yıllarda Finlandiya'yı gezen bir seyyah:

“Bir olayı hatırlıyorum. Köylerin birinde fakir ama alışılmış biçimde çok temiz iki kulübe var. Kulübelerin biri, ayakları olmayan, yalnız ve yaşlı bir adama, diğeri ise on yaşındaki kız torunuyla birlikte yaşayan kör ve yaşlı bir kadına aittir. Bu iki

yaşlı ve fakir insan ortaklaşa bir gazeteye abone olmuşlar. Her gün postaneye koşarak, gazeteyi alan küçük kız daha sonra kör ninesinin elinden tutarak onu, ayakları olmayan yaşlı adamın evine götürmekte ve burada kendilerine gazeteyi baştan sona okumaktadır."

Yaşım üççeyrek asrı çoktan geçti. Bu süre içerisinde ülkemde bir post modern ve dört tanede kanlı darbe gördüm. İlk üç darbenin sonunda hep okuma yazma seferberliği ilan edildi, halk eğitim merkezleri ile her mahalledeki okullarda okuma yazma kursları açıldı. Ama maalesef bu seferberlikler Finlandiya'lı Köy Papazı'nın Kitabı ile Köy Doktorunun Anıları kadar ilgi uyandırmadı. Çünkü kursları açanlarla, kursu verenler, Snelman ve arkadaşları Köy Papazı ile Köy doktoru gibi yanarak (kandil) karanlık köşelerde canlı kandiller tutuşturamadılar. Ve halkın daha iyi aydınlatmaları için onlara yağ takviyesi yapmadılar. Devlet memuru zihniyetiyle hem para almak, hem de övgü, takdir, ve plaket almak için yaptılar. Belki okuma yazma öğrettiler ama kitap okuma ruhunu oluşturamadılar. . Sonuç: **KOSKOCA BİR BAŞARISIZLIK.**

Kitaptan ve kütüphaneden uzaklaştıkça cehalet artar! Cehalet arttıkça da sefalet ve felaket artar. Sefaletin ve felaketin getirdiği ise acı ve göz yaşıdır. Öğretmen Snelman, Papaz Luca Dr. Anton bu üç yiğit insan Fin halkını önce " KİTABA"bağımlı hale getirdiler. Sonuç mu? **Elbette BAŞARI.**

18. Asra kadar İsveç ve daha sonra da Rusya'nın egemenliği altında yaşayan, topraklarında ne petrol, ne maden hiçbir toprak altı zenginliği olmayan taşlık, kayalık, bataklık topraklarda sefalet ve ayyaşlık içinde yüzen Fin halkının bugünkü hali:"**Sokaklar geniş, temiz ve iyi döşenmiştir. Avlular tertemiz, evlerin içi rahat ve konforludur. Otellerde ve posta istasyonlarında konaklayan misafirler kusursuz temizlik, taze yemek ve bütün diğer olanakları bulabilmekte ve bunları çok ucuza elde etmekte, bunların yanı sıra, halkın dürüstlüğü yabancı misafirler üzerinde muazzam bir etki yapmaktadır."**

Coğrafya olarak taşlık, kayalık, bataklık coğrafyayı bugün " Beyaz Zambaklar" Ülkesi haline getiren 18. Asırda yaşayan öğretmen Snelman ve arkadaşları Papaz Luca ve Köy Doktoru Anton'un bu verimsiz topraklara saçtığı eğitim tohumlarının

sonucudur. Mevlana : Hangi tohumu toprağa attın da neşv-ü nema bulmadı?" diyor. Eğitim toprağa saçılan bir tohum gibi beyinlere saçılan bir tohumdur. Gençlerin beyinleri mıknatıs gibidir. İyi ve kötü ne verirsen hemen kapar. Onun için;

Dünyada zarar etmeyen tek yatırım, eğitim yatırımdır. Eğitimde de ne ekersen onu biçersin, ne pişirirsen onu yersin!
www.kadirkeskin.net